

Središnji državni ured za upravu

ODGOVARAJUĆA STRUKA KAO UVJET ZA RASPORED NA RADNO MJESTO

Pravilnikom o unutarnjem redu za svako se radno mjesto, pored odgovarajućeg stupnja stručne spreme mora propisati i vrsta stručne spreme, odnosno struka.

Ako se u opisu poslova jednog radnog mjesta navodi više skupina poslova koje obavljaju državni službenici, za raspored na određeno mjesto utvrđeno pravilnikom o unutarnjem redu može se navesti i više vrsta struka koje ih mogu obavljati.

U vezi s upitom koja se struka smatra odgovarajućom ako nikakvim propisom nije točno propisano o kakvoj se struci radi, vezano za poslove radnog mjesta stručnog referenta za kadrovske poslove u D., za koje je Pravilnikom o unutarnjem redu predviđena srednja stručna sprema geodetske, upravne ili odgovarajuće struke, iznosimo sljedeće:

Prema članku 40. stavcima 1. i 2. Zakona o državnim službenicima (NN 92/05, 107/07 i 27/08, ZDS), radna mjesta mogu se popunjavati samo u skladu s pravilnikom o unutarnjem redu i prema usvojenom planu prijma u službu, s tim da se pravilnikom o unutarnjem redu utvrđuju radna mjesta u državnom tijelu, potreban broj državnih službenika na svakom radnom mjestu i uvjeti za raspored te druga pitanja od značenja za organizaciju i način rada u državnom tijelu sukladno zakonu.

Sukladno čl. 48. ZDS-a, osoba koja se prima u državnu službu mora imati:

- a) odgovarajući stupanj obrazovanja,
- b) odgovarajuće stručno znanje i iskustvo, osim u slučaju prijma vježbenika,
- c) zdravstvenu sposobnost za obavljanje poslova radnog mjesta na koje se prima,
- d) hrvatsko državljanstvo.

Za prijam u državnu službu osobe koja je strani državljanin ili osobe bez državljanstva, pored ispunjavanja uvjeta propisanih posebnim zakonom, potrebno je prethodno odobrenje središnjeg tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose.

Osim tih uvjeta, posebnim zakonom, uredbom ili pravilnikom o unutarnjem redu državnog tijela mogu se propisati i drugi uvjeti za prijam u državnu službu. Slijedom navedenog, razvidno je da se pravilnikom o unutarnjem redu za svako radno mjesto, pored odgovarajućeg stupnja stručne spreme, mora propisati i vrsta stručne spreme, odnosno struka te se stoga u stručnim uvjetima bilo kojeg radnog mjesta ne može utvrditi samo stručna sprema, bez utvrđivanja struke.

Ako je u pravilniku o unutarnjem redu kao jedan od propisanih uvjeta za raspored na radno mjesto, pored točno navedenih vrsta SSS, navedeno »ili druge odgovarajuće struke«, to znači da se ovisno o opisu poslova navedenih u pravilniku o unutarnjem redu, iz kojeg se vidi koje će poslove državni službenik obavljati na određenom radnom mjestu, treba odrediti i vrsta struke, odnosno ako je, na primjer, iz opisa poslova vidljivo da će službenik voditi upravni postupak, treba se tražiti upravna struka, ako je riječ o računovodstvenim poslovima, tada se traži ekonomska struka, itd., ali pojam »druge odgovarajuće struke« ne znači da se na takvo radno mjesto može rasporediti osoba bilo koje srednje stručne spreme koja nema dodirnih veza s poslovima navedenim u opisu poslova.

S obzirom na to da se u praksi često u opisu poslova jednog radnog mjesta navodi više skupina poslova koje obavljaju državni službenici, i za obavljanje kojih se traže različite struke, znači da se za raspored na određeno mjesto utvrđeno pravilnikom o unutarnjem redu može navesti i više vrsta struka koje ih mogu obavljati.

Slijedom navedenog, s obzirom na to da je za radno mjesto stručnog referenta za kadrovske poslove u D., u Pravilniku o unutarnjem redu izričito predviđena samo srednja stručna sprema geodetske odnosno upravne struke te da se iz opisa poslova, koji ste naveli u dopisu, vidi da na navedenom radnom mjestu nije predviđeno obavljanje poslova koji traže elektrotehničku struku, mislimo da se elektrotehnička struka ne može smatrati odgovarajućom strukom za obavljanje poslova stručnog referenta za kadrovske poslove.

(Klasa 112-01/08-01/0845, ur. br. 515-05/5-08-2 od 25. kolovoza 2008.)

PRAVO NA JUBILARNU NAGRADU SLUŽBENICE NA RODILJNOM DOPUSTU DO NAVRŠENE TREĆE GODINE DJETETOVA ŽIVOTA

Službenici koja se nalazi na roditeljskom dopustu do navršene treće godine djetetova života za treće dijete (čl. 66/4. Zakona o radu), prava i obveze iz radnog odnosa ne miruju, jer nije riječ o pravu iz čl. 70. Zakona o radu, već se, sukladno čl. 75. Zakona o radu, razdoblje roditeljskog dopusta smatra radom u punom radnom vremenu te na taj način službenica za vrijeme roditeljskog dopusta može navršiti dovoljan broj godina za isplatu jubilarne nagrade.

U vezi s upitom ima li službenica, koja za vrijeme trajanja roditeljskog dopusta do treće godine života zbog rođenja trećeg djeteta navršava 10 godina od zaposlenja, pravo na isplatu jubilarne nagrade ili joj, sukladno čl. 70. Zakona o radu, za to vrijeme prava i obveze miruju, iznosimo sljedeće:

Sukladno čl. 144/3. Zakona o državnim službenicima, do donošenja zakona o lokalnim službenicima i namještenicima na djelatnike u upravnim odjelima i službama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Zakona o državnim službenicima i namještenicima (NN 27/01, ZDSN).

Prema čl. 2/2. ZDSN-a, na pitanja koja nisu uređena tim zakonom, posebnim zakonom, drugim propisima donesenim na temelju Ustava i zakona, uredbom Vlade Republike Hrvatske, primjenjuju se opći propisi o radu, odnosno u skladu s njima sklopljeni kolektivni ugovori.

Sukladno čl. 66/4. Zakona o radu (NN 137/04 – pročišćeni tekst), kao općeg zakona kojim se uređuju radni odnosi u Republici Hrvatskoj, za blizance, treće i svako sljedeće dijete radnica se može koristiti roditeljskim dopustom do navršene treće godine djetetova života.

Prema čl. 70. Zakona o radu, nakon što je istekao roditeljski dopust, jedan od roditelja djeteta ima pravo ne raditi dok dijete ne navrší tri godine života, za koje mu vrijeme prava i obveze iz radnog odnosa miruju, a pravo na zdravstveno osiguranje i zdravstvenu zaštitu te pravo na mirovinsko i invalidsko osiguranje ostvaruje u skladu s propisima koji uređuju ta područja.

Sukladno čl. 75. Zakona o radu, ako je za stjecanje određenih prava iz radnog odnosa ili u svezi s radnim odnosom važno prethodno trajanje radnog odnosa, razdoblje roditeljskog dopusta, rada u skraćenom radnom vremenu roditelja odnosno posvojitelja te posvojiteljski dopust smatrat će se radom u punom radnom vremenu.

S obzirom na to da ste naveli da se službenica nalazi na roditeljskom dopustu do treće godine života zbog rođenja trećeg djeteta, na nju se primjenjuju odredbe o roditeljskom dopustu iz čl. 66/4. Zakona o radu te se stoga ne mogu primijeniti odredbe čl. 70. Zakona o radu, gdje i nije riječ o roditeljskom dopustu, nego o mirovanju prava i obveza iz radnog odnosa, odnosno o pravu jednog od roditelja djeteta da nakon isteka roditeljskog dopusta ne radi dok dijete ne navrší tri godine života, a za to mu vrijeme prava i obveze iz radnog odnosa miruju.

Stoga službenici koja je na roditeljskom dopustu do navršene treće godine djetetova života za treće dijete (čl. 66/4. Zakona o radu) prava i obveze iz radnog odnosa ne miruju, jer nije riječ o pravu iz čl. 70. Zakona o radu, već se, sukladno čl. 75. Zakona o radu, razdoblje roditeljskog dopusta smatra radom u punom radnom vremenu te na taj način službenica za vrijeme roditeljskog dopusta može navršiti dovoljan broj godina za isplatu jubilarne nagrade.

(Klasa 112-01/08-01/0607, ur. br. 515-05/5-08-2 od 10. lipnja 2008.)

UVJET POLOŽENOG DRŽAVNOG STRUČNOG ISPITA ZA RADNO MJESTO RAVNATELJA USTANOVE S JAVNIM OVLAŠTIMA

Sukladno čl. 295/3. ZUP-a, službenici pravnih osoba s javnim ovlaštima koji rade na poslovima upravnog postupka dužni su položiti državni stručni ispit kod nadležnog ministarstva odnosno drugog republičkog tijela uprave.

S obzirom na to da ravnatelj predstavlja i zastupa Zavod odnosno organizira i vodi poslovanje Zavoda te samim time, između ostalog, donosi i rješenja u upravnom postupku, u Statutu Zavoda odnosno Pravilniku o unutarnjem ustroju i raspodjeli plaća, sukladno čl. 295/3. ZUP-a, kao jedan od uvjeta za izbor na radno mjesto ravnatelja mora se odrediti položen državni stručni ispit.

U vezi s upitom može li se ili mora prilikom izrade Pravilnika o unutarnjem ustroju i raspodjeli plaća zaposlenika Javne ustanove Zavoda za prostorno uređenje (...) županije, kao jedan od uvjeta za izbor na radno mjesto ravnatelja, odrediti i položen državni stručni ispit, iznosimo sljedeće:

Sukladno članku 29. stavcima 1. i 2. Zakona o prostornom uređenju i gradnji (NN 70/07), djelatnost prostornog uređenja određenu tim zakonom obavljaju Hrvatski zavod za prostorni razvoj za državu i zavodi za

prostorno uređenje za županije odnosno Grad Zagreb osnovani kao javne ustanove.

Osnivač zavoda je država, županija odnosno Grad Zagreb, a osnivačka prava ostvaruje Vlada, županijsko odnosno Gradsko poglavarstvo.

Prema čl. 38/1. Zakona o prostornom uređenju i gradnji, Zavod za prostorno uređenje županije odnosno Grada Zagreba izrađuje i prati provedbu dokumenata prostornog uređenja područne (regionalne) razine, odnosno razine Grada Zagreba, izrađuje izvješće o stanju u prostoru, vodi registre podataka u okviru informacijskog sustava prostornog uređenja, priprema polazišta za izradu odnosno stavljanje izvan snage prostornih planova užihih područja, izdaje mišljenja u postupku izrade i donošenja dokumenata prostornog uređenja u skladu s tim zakonom te izrađuje prostorne planove gradova i općina i urbanističke planove uređenja i obavlja stručno-analiitičke poslove iz područja prostornog uređenja ako mu izradu tih planova odnosno obavljanje poslova povjeri Ministarstvo ili županijsko poglavarstvo.

Sukladno čl. 3/1. Zakona o prostornom uređenju i gradnji, na postupovna pitanja u postupcima koja nisu uređena tim zakonom primjenjuju se odredbe propisa kojima se uređuje opći upravni postupak.

Prema čl. 35. Zakona o općem upravnom postupku (NN 53/91 i 103/96, ZUP), u upravnoj stvari za rješavanje koje je nadležno državno tijelo rješenje u upravnom postupku donosi rukovoditelj tijela, ako propisima o organizaciji tog tijela ili drugim posebnim propisima nije drugačije određeno, s tim da rukovoditelj može ovlastiti drugu službenu osobu istoga tijela za rješavanje u upravnim stvarima iz određene vrste poslova, a takvu ovlast za rješavanje obuhvaća i vođenje postupka koje prethodi rješavanju.

Sukladno čl. 295/3. ZUP-a, službenici pravnih osoba s javnim ovlastima koji rade na poslovima upravnog postupka dužni su položiti državni stručni ispit kod nadležnog ministarstva odnosno drugog republičkog tijela uprave, u skladu s uredbom iz čl. 295/2.

Prema članku 6. stavcima 6. i 7. Odluke o osnivanju javne ustanove Zavoda za prostorno uređenje (...) županije koju je donijela Županijska skupština (...) županije 14. veljače 2008., za ravnatelja Zavoda može se imenovati osoba koja ima visoku stručnu spremu i koja ispunjava i druge uvjete propisane Statutom Zavoda. Uvjeti koje mora ispunjavati ravnatelj Zavoda, način njegova izbora, poslovi i ovlasti ravnatelja pobliže se određuju Statutom Zavoda.

Slijedom navedenog, s obzirom na to da ravnatelj predstavlja i zastupa Zavod, odnosno organizira i vodi poslovanje Zavoda, te samim time između

ostalog donosi i rješenja u upravnom postupku, mislimo da se u Statutu Zavoda odnosno Pravilniku o unutarnjem ustroju i raspodjeli plaća, sukladno čl. 295/3. ZUP-a, kao jedan od uvjeta za izbor na radno mjesto ravnatelja mora odrediti položen državni stručni ispit.

(Klasa 112-01/08-01/0770, ur. br. 515-05/5-08-2 od 6. listopada 2008.)

DRŽAVNI STRUČNI ISPIT KAO PREDNOST PRI PRIJMU U SLUŽBU

Prilikom odabira kandidata za prijam u službu ne može se smatrati da kandidat koji ima položen državni stručni ispit ima prednost pred kandidatom koji taj ispit nema.

U vezi s upitom ima li u postupku prijma službenika putem javnog natječaja kandidat koji je položio državni stručni ispit prednost pred kandidatom koji nema taj ispit, ali ispunjava sve ostale uvjete propisane natječajem, iznosimo sljedeće:

Prema čl. 14. Zakona o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 86/08, ZSNLPS), osoba koja ima potrebno radno iskustvo na odgovarajućim poslovima, a nema položen državni stručni ispit, može se primiti u službu i rasporediti na radno mjesto, pod uvjetom da ispit položi u roku godine dana od prijma u službu.

Sukladno čl. 92/1. ZSNLPS-a, službenik koji je primljen u službu s radnim iskustvom na odgovarajućim poslovima u trajanju dužem od vremena određenog za vježbenički staž, a nema položen državni stručni ispit, dužan je ispit položiti u roku godine dana od prijma u službu.

Prema članku 22. stavcima 1. te 3. i 4. ZSNLPS-a, prethodnoj provjeri znanja i sposobnosti kandidata mogu pristupiti samo kandidati koji ispunjavaju formalne uvjete iz natječaja. Ta se provjera obavlja pisanim testiranjem i intervjuom, a po potrebi i provjerom praktičnog rada na određenim poslovima. Za svaki dio provjere kandidatima se dodjeljuje određen broj bodova od 1 do 10.

Sukladno čl. 23. ZSNLPS-a, nakon prethodne provjere znanja i sposobnosti kandidata, povjerenstvo za provedbu natječaja utvrđuje rang-listu kandidata prema ukupnom broju ostvarenih bodova. Izvješće o provedenom postupku i rang-listu kandidata dostavlja pročelniku upravnog tijela, a kod natječaja za imenovanje pročelnika upravnog tijela, izvješće i rang-listu dostavlja općinskom načelniku, gradonačelniku odnosno županu.

Slijedom navedenog, razvidno je da se i za osobe koje nemaju položen državni stručni ispit, a ispunjavaju sve ostale uvjete propisane natječajem, smatra da ispunjavaju formalne uvjete iz natječaja te da mogu pristupiti prethodnoj provjeri znanja i sposobnosti.

Stoga, s obzirom na to da se prema čl. 23/1. ZSNLPS-a rang-lista najuspješnijih kandidata utvrđuje nakon provedene provjere znanja i sposobnosti kandidata, i to prvenstveno prema ukupnom broju ostvarenih bodova na provjeri, mislimo da se prilikom odabira kandidata za prijam u službu ne može smatrati da kandidat koji ima položen državni stručni ispit ima prednost pred kandidatom koji taj ispit nema.

(Klasa 112-01/08-01/1090, ur. br. 515-05/5-08-2 od 24. listopada 2008.)

SPORAZUMNI PREKID RADNOG ODNOSA KAO ZAPREKA ZA OSTVARIVANJE PREDNOSTI PRI ZAPOŠLJAVANJU

Prema čl. 35/16. Zakona o pravima hrvatskih branitelja, prednost pri zapošljavanju ne mogu ostvariti osobe iz čl. 35/1. kojima je radni odnos kod posljednjeg poslodavca prestao njihovom krivnjom.

Kod prestanka državne službe na temelju pisanoga sporazuma državnog službenika i čelnika tijela riječ je o dobrovoljnom sporazumu koji pretpostavlja suglasnost obiju ugovornih strana o prekidu radnog odnosa i na koji stranke nisu dužne pristati ako to ne žele te stoga navedena obostrana suglasnost isključuje krivnju za prestanak radnog odnosa, kako državnog tijela tako i državnog službenika.

Podnošenje zahtjeva za sporazumni prekid radnog odnosa kod prijašnjeg poslodavca ne može se tumačiti kao krivnja za prestanak radnog odnosa u smislu odredbi čl. 35/16. Zakona o pravima hrvatskih branitelja.

U vezi s upitom može li se podnošenje zahtjeva za sporazumni prekid radnog odnosa kod prijašnjeg poslodavca prilikom prijavlivanja na javni natječaj za radno mjesto tumačiti kao krivnja za prestanak radnog odnosa (vezano uz pravo ostvarivanja prednosti pri zapošljavanju iz čl. 35. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji), iznosimo sljedeće:

Sukladno čl. 35/1. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (NN 174/04, 92/05 i 107/07, ZPHB), tijela

državne uprave, tijela sudbene vlasti te druga tijela državne vlasti, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave obvezna su prilikom zapošljavanja službenika i namještenika dati prednost nezaposlenom ako ispunjava tražene uvjete iz natječaja odnosno oglasa, i to sljedećim redoslijedom:

- djetetu smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata bez obaju roditelja,
- HRVI iz Domovinskog rata,
- članu obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata,
- dragovoljcu iz Domovinskog rata,
- hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata.

Prema čl. 35/16. ZPHB-a, prednost pri zapošljavanju iz čl. 35/1. ne mogu ostvariti osobe iz čl. 35/1. kojima je radni odnos kod posljednjeg poslodavca prestao njihovom krivnjom.

Sukladno čl. 135. Zakona o državnim službenicima, državna služba može prestati na temelju pisanoga sporazuma državnog službenika i čelnika tijela kojim se utvrđuje dan prestanka službe.

Slijedom navedenog, kod prestanka državne službe na temelju pisanoga sporazuma državnog službenika i čelnika tijela riječ je o dobrovoljnom sporazumu koji pretpostavlja suglasnost objiju ugovornih strana o prekidu radnog odnosa i na koji stranke nisu dužne pristati ako to ne žele te stoga navedena obostrana suglasnost isključuje krivnju za prestanak radnog odnosa, kako državnog tijela tako i državnog službenika.

Stoga mislimo da se podnošenje zahtjeva za sporazumni prekid radnog odnosa kod prijašnjeg poslodavca ne može tumačiti kao krivnja za prestanak radnog odnosa u smislu odredbi čl. 35/16. ZPHB-a.

(Klasa 112-01/08-01/0210, ur. br. 515-05/5-08-2 od 12. kolovoza 2008.)

*Priredila Sanda Pipunić**

* Sanda Pipunić, načelnica Odjela za pravna pitanja službeničkog sustava Središnjeg državnog ureda za upravu (head of the Department for Legal Issues of Civil Service System, Central State Office for Administration of the Republic of Croatia)